



Coaching kariery - poradnik dla doradców zawodowych

Wstęp

Przed maturą wielu uczniów zmaga się z dylematami związanymi z przyszłością zawodową – jakie studia wybrać, jaką karierę podjąć, co zrobić, aby czuć się spełnionym i zadowolonym z podjętych decyzji. Dla młodzieży to czas, kiedy marzenia spotykają się z rzeczywistością rynku pracy, a niepewność i obawy stają się naturalnym elementem codzienności. Właśnie w tym momencie ważną rolę odgrywają doradcy zawodowi – osoby, które mogą pomóc młodym ludziom zrozumieć siebie, odkryć swoje mocne strony i świadomie zaplanować swoją drogę zawodową.

Aby skutecznie wspierać uczniów w procesie wyboru ścieżki zawodowej, stosujemy metodę coachingową opartą na potrzebach. Jest to podejście, które zamiast dostarczać gotowych rozwiązań, pozwala młodym ludziom na samodzielne odkrywanie swoich pragnień, wartości i celów.

Jak korzystać z tego e-booka

Ten e-book to narzędzie wspierające doradców zawodowych w pracy z maturzystami. Zawiera zestaw pytań coachingowych do wykorzystania podczas indywidualnych sesji doradczych. Ich celem jest skłonienie uczniów do refleksji nad ich pasjami, wartościami oraz planami edukacyjno-zawodowymi.

E-book dostarcza pytania, które pomagają uczniom wyjść poza schematy myślenia o „tradycyjnych” zawodach i ścieżkach edukacyjnych. Korzystając z tej metody, doradca może:

- poszerzyć perspektywę uczniów,
- pomóc im znaleźć ścieżkę zgodną z ich wartościami,
- wspierać ich w świadomym planowaniu przyszłości.

Spis Treści

Wprowadzenie. Coaching oparty na potrzebach jako metoda wsparcia	4
Rola komunikacji opartej na empatii (NVC)	5
Coaching a idea Lifelong Learning	6
Rozdział 1: Odkrywanie Pasji i Zainteresowań	7
Rozdział 2: Określanie Celów Zawodowych	8
Rozdział 3: Ocena Mocnych Stron i Umiejętności	9
Rozdział 4: Wybór Ścieżki Edukacyjnej i Zawodowej	10
Rozdział 5: Planowanie Kariery i Rozwój Zawodowy	11
Rozdział 6: Przewyciężanie Barrier i Obaw	12
Scenariusz rozmowy doradczej - przykłady	13



Wprowadzenie

Coaching oparty na potrzebach jako metoda wsparcia

W tym procesie uczeń staje się ekspertem w zakresie swoich marzeń i aspiracji, a **doradca zawodowy pełni rolę coacha**. Zadaje on odpowiednie pytania, aktywnie słucha i wspiera w rozwoju. Metoda ta opiera się na założeniu, że każda osoba ma w sobie potencjał do rozwiązywania własnych problemów i podejmowania trafnych decyzji, o ile ma dostęp do odpowiednich narzędzi umożliwiających samoanalizę.

Twoje zadanie jako doradcy polega na:

- Tworzeniu przestrzeni do refleksji
- Zadawaniu pytań otwierających drzwi do nowych możliwości
- Wspieraniu młodzieży w rozwoju i podejmowaniu decyzji.



Zalety podejścia coachingowego

Coaching oparty na potrzebach wyróżnia się tym, że pozwala na głębsze zrozumienie tego, co naprawdę motywuje młodzież. Podejście to nie tylko pomaga w podjęciu świadomych decyzji zawodowych, ale również rozwija kluczowe umiejętności życiowe, takie jak:

- Zdolność do samodzielnego podejmowania decyzji
- Rozwiązywanie problemów
- Skuteczna komunikacja interpersonalna

Rola komunikacji opartej na empatii (NVC)

Warto w tym kontekście wspomnieć o Nonviolent Communication (NVC) – komunikacji opartej na empatii, która jest kluczowym elementem metody coachingowej opartej na potrzebach. NVC skupia się na zrozumieniu emocji i potrzeb zarówno swoich, jak i drugiej osoby. Podstawowym założeniem tej metody jest to, że każda decyzja wynika z naszych głębokich potrzeb.

W pracy doradcy zawodowego istotne jest, aby pomóc uczniowi rozpoznać jego autentyczne potrzeby i wybrać ścieżkę zawodową, która będzie je zaspokajać. Dzięki temu podejściu młodzież czuje się słuchana, rozumiana i wspierana w trudnych chwilach podejmowania decyzji.

Zestaw pytań coachingowych – narzędzie dla doradców

Każde z pytań zawartych w tym e-booku zostało dostosowane do wyzwań i sytuacji, z jakimi borykają się maturzyści. Nie ograniczaj się jedynie do pytań głównych. Pogłębianie pytań pomaga utrzymać naturalny „flow” rozmowy oraz umożliwia maturzyście lepsze zrozumienie siebie, swoich celów i obaw. Kluczowe jest zadawanie dodatkowych, otwartych pytań, które skłaniają do refleksji i pomagają w konkretnym planowaniu działań. W tym e-booku znajdziesz również przykłady pytań pogłębiających, które pozwolą Ci przeprowadzić pełną, wartościową i angażującą rozmowę z maturzystą.

Dzięki temu podejściu nie tylko pomożesz uczniom w podejmowaniu decyzji dotyczących ich kariery, ale także stworzysz przestrzeń do ich rozwoju – wspierając ich w kształtowaniu umiejętności podejmowania decyzji, samodzielnego myślenia oraz refleksji nad tym, co jest dla nich

Coaching a idea Lifelong Learning

Metoda coachingowa oparta na potrzebach jest również ściśle związana z koncepcją **lifelong learning**, czyli uczenia się przez całe życie. Dzięki umiejętnościom zdobytym w procesie coachingowym, maturzyści nie tylko podejmują lepsze decyzje edukacyjne i zawodowe, ale także rozwijają nawyk samodoskonalenia i otwartość na rozwój przez całe życie.

Dzięki temu młodzież jest lepiej przygotowana na wyzwania przyszłości, a ich rozwój zawodowy staje się procesem dynamicznym i zgodnym z ich indywidualnymi potrzebami oraz wartościami.

Uczenie się przez całe życie jest kluczowe w doradztwie zawodowym, ponieważ rynek pracy nieustannie się zmienia, a nowe technologie i kompetencje wymagają ciągłego dostosowywania się do aktualnych trendów.

Jako doradca zawodowy warto promować ideę ciągłego rozwoju, wskazując możliwości edukacji formalnej i nieformalnej, aby uczniowie, czy dorośli klienci mogli świadomie budować swoją przyszłość zawodową.



Long-Life Learning to nie tylko konieczność, ale także sposób na rozwój i satysfakcjonujące życie. W świecie, w którym zmiany są nieuniknione, umiejętność stałego uczenia się pozwala na lepsze radzenie sobie z wyzwaniami, rozwój kariery i pełniejsze życie.

Rozdział 1: Odkrywanie Pasji i Zainteresowań

Zrozumienie swoich pasji i zainteresowań to kluczowy krok w planowaniu przyszłej kariery. Maturzyści często odczuwają presję wyboru ścieżki zawodowej bez głębszej refleksji nad tym, co ich rzeczywiście inspiruje i motywuje. Zadawanie pytań w tym rozdziale pomaga im zatrzymać się na chwilę, spojrzeć w głąb siebie i uświadomić sobie, co sprawia im radość.

Praca zgodna z pasjami zwiększa satysfakcję zawodową i motywację do nauki oraz rozwoju.

Doradca: „Często przed wyborem ścieżki zawodowej warto zastanowić się, co naprawdę sprawia nam radość i satysfakcję. Każdy z nas ma coś, w czym czuje się dobrze. Może już zauważyłeś w sobie jakieś zainteresowania albo rzeczy, które Cię angażują? Chciałbym Ci zadać kilka pytań, które pomogą Ci to lepiej określić.”

- Co sprawia, że czujesz się naprawdę zadowolony w życiu codziennym?
- Jakie aktywności, w których bierzesz udział, sprawiają, że czujesz radość?
- Jakie tematy lub dziedziny zainteresowały Cię już w przeszłości? Co o nich mówiłeś, kiedy opowiadałeś o swoich pasjach?
- Gdybyś miał nie martwić się o pieniądze, czas czy obowiązki – co chciałbyś robić na co dzień?
- Czy są jakieś umiejętności, które chciałbyś rozwijać, bo sprawiają Ci przyjemność? Co Cię do nich przyciąga?

Strategia pogłębiania: prośba o przykłady, dopytywanie o emocje i doświadczenia

Przykładowe pytania pogłębiające:

Co dokładnie sprawia, że ta aktywność Cię ekscytuje?

Jak się czujesz, gdy się tym zajmujesz?

Czy masz jakieś wspomnienia związane z tym zainteresowaniem, które są dla Ciebie szczególnie ważne?

Jak myślisz, w jaki sposób Twoje pasje mogą wpłynąć na Twoją przyszłą pracę?

Rozdział 2: Określanie celów zawodowych

Cele zawodowe wyznaczają kierunek rozwoju i pomagają w podejmowaniu świadomych decyzji dotyczących edukacji oraz przyszłości zawodowej. Maturzyści często mają trudność z ich precyzyjnym określeniem, dlatego odpowiednie pytania coachingowe pomagają im sprecyzować, co chcą osiągnąć i dlaczego.

Jasno określone cele pozwalają lepiej zaplanować ścieżkę kariery oraz zmniejszają niepewność związaną z przyszłością.

Doradca: „Każda ścieżka zawodowa zaczyna się od celu – nawet jeśli na razie nie masz jeszcze pewności, co dokładnie chcesz robić, warto określić pewien kierunek. Nie chodzi o podejmowanie decyzji na całe życie, ale o wyznaczenie pierwszych kroków. Zadam Ci kilka pytań, które mogą pomóc Ci sprecyzować Twoje zawodowe aspiracje.”

- Jak widzisz siebie za 5, 10 lat? W jakim zawodzie, jaką rolę chciałbyś pełnić w przyszłości?
- Co chciałbyś osiągnąć w swojej karierze zawodowej? Jakie cele są dla Ciebie najważniejsze?
- Jakie konkretne kroki musisz podjąć, aby zbliżyć się do swoich celów zawodowych? Co musisz zacząć robić teraz?
- Jakie są twoje priorytety w kwestii kariery – pasja, bezpieczeństwo finansowe, rozwój osobisty, stabilność?
- Kiedy pomyślisz o pracy, co chciałbyś w niej czuć? Jakie wartości są dla Ciebie najistotniejsze w życiu zawodowym?

Strategia pogłębiania: prośba o szczegóły, konkretne wizje i kroki.

Przykładowe pytania pogłębiające:

- Jak dokładnie wyobrażasz sobie swój dzień pracy w tym zawodzie?
- Co najbardziej Cię przyciąga w tej ścieżce kariery?
- Co by się stało, gdybyś osiągnął ten cel? Jak byś się wtedy czuł?
- Jaki jest pierwszy mały krok, który możesz zrobić już teraz, by zbliżyć się do tego celu?

Rozdział 3: Ocena Mocnych Stron i Umiejętności

Każdy maturzysta posiada unikalne mocne strony i talenty, które mogą stać się fundamentem jego przyszłej kariery. Pytania coachingowe w tym rozdziale pomagają odkryć i nazwać te umiejętności, a także zastanowić się, w jaki sposób można je rozwijać i wykorzystywać w przyszłej pracy.

Wiedza na temat własnych kompetencji zwiększa pewność siebie i ułatwia wybór odpowiedniego kierunku zawodowego.

Doradca: „Każdy ma swoje mocne strony, choć nie zawsze je dostrzegamy. Często to, co przychodzi nam naturalnie, nie wydaje nam się wyjątkowe – a tymczasem właśnie te umiejętności mogą stać się kluczem do wyboru kariery. Chciałbym Cię zapytać o Twoje talenty i to, w czym czujesz się dobrze.”

- Jakie umiejętności, które posiadasz, sprawiają Ci największą satysfakcję, gdy je wykorzystujesz?
- Kiedy ostatnio zrobiłeś coś, co naprawdę Cię usatysfakcjonowało? Jakie umiejętności wówczas wykorzystasteś?
- Jakie twoje mocne strony mogą pomóc Ci w przyszłej pracy zawodowej? Jakie talenty lub umiejętności chciałbyś rozwijać?
- Co w swojej dotychczasowej edukacji uznajesz za swoje największe osiągnięcie? Jakie kompetencje wówczas rozwijałeś?
- Jakie umiejętności chciałbyś zdobyć lub udoskonalić, aby lepiej pasować do swojego wymarzonego zawodu?

Strategia pogłębiania: analiza sytuacji, łączenie umiejętności z doświadczeniami.
Przykładowe pytania pogłębiające:

- Czy ktoś kiedyś zwrócił Ci uwagę na Twoją mocną stronę? Jakie były okoliczności?
- Jakie Twoje umiejętności były kluczowe w Twoich dotychczasowych sukcesach?
- Jakie wyzwania udało Ci się pokonać dzięki swoim mocnym stronom?
- Które z tych umiejętności najbardziej przydadzą Ci się w przyszłej pracy?

Rozdział 4: Wybór Ścieżki Edukacyjnej i Zawodowej

Decyzja dotycząca dalszej edukacji jest jednym z kluczowych wyborów w życiu maturzysty. Wielu uczniów obawia się, że podejmą niewłaściwą decyzję. Pytania coachingowe w tym rozdziale pomagają im przeanalizować różne opcje i znaleźć ścieżkę, która najlepiej pasuje do ich zainteresowań, umiejętności oraz celów.

Świadomy wybór ścieżki edukacyjnej redukuje stres i zwiększa pewność decyzji zgodnej z predyspozycjami oraz celami.

Doradca: „Wybór studiów lub innej ścieżki edukacyjnej to duże wyzwanie. Ważne, żebyś miał pewność, że idziesz w kierunku, który jest zgodny z Twoimi umiejętnościami i aspiracjami. Warto zastanowić się, jakie masz możliwości i co będzie dla Ciebie najlepsze. Mam kilka pytań, które mogą pomóc Ci w tej decyzji.”

- Jakiego kierunku edukacyjnego są dla Ciebie interesujące i dlaczego? Co Cię do nich przyciąga?
- Jakie studia, kursy lub szkolenia mogą pomóc Ci rozwijać Twoje pasje i talenty? Jakiego z nich chciałbyś podjąć?
- Jakiego masz wątpliwości związane z wyborem swojej przyszłej ścieżki edukacyjnej? Co powoduje, że nie jesteś pewny swojego wyboru?
- Jakiego czynniki powinny wpłynąć na Twój wybór uczelni lub kierunku studiów? Jakiego są Twoje priorytety w tej kwestii?
- Jakiego umiejętności uważasz za niezbędne, by odnosić sukcesy w przyszłej pracy zawodowej? Które z nich mógłbyś rozwijać teraz?

Strategia pogłębiania: rozważanie alternatyw, analiza priorytetów i wartości.

Przykładowe pytania pogłębiające:

- Co Cię najbardziej przekonuje do tego kierunku studiów? A co budzi Twoje wątpliwości?
- Jakiego wartości są dla Ciebie najważniejsze przy wyborze drogi zawodowej?
- Gdybyś miał kilka różnych opcji – jak byś je porównał i którą byś wybrał?
- Jakiego możliwości daje Ci ta ścieżka? Co dzięki niej możesz osiągnąć?

Rozdział 5: Planowanie Kariery i Rozwój Zawodowy

Sam wybór kierunku zawodowego to dopiero początek drogi. Pytania w tym rozdziale pomagają określić konkretne działania, które należy podjąć, aby osiągnąć wyznaczone cele zawodowe, oraz przygotować się na ewentualne wyzwania.

Aby skutecznie realizować swoje ambicje, maturzysta musi nauczyć się planowania kariery i systematycznego rozwoju.

Doradca: „Sama decyzja o zawodzie to jedno, ale ważne jest także to, jak krok po kroku dojdiesz do realizacji swoich planów. Dobrze przemyślany plan może pomóc Ci uniknąć zbędnych błędów i szybciej osiągnąć swoje cele. Porozmawiajmy o tym, jak możesz skutecznie zaplanować swoją przyszłość.”

- Jakie są Twoje najważniejsze cele zawodowe na najbliższe 3 lata? Jakie działania podejmiesz, by je osiągnąć?
- Jakie kroki podejmiesz, aby rozwijać swoje umiejętności zawodowe? Kiedy rozpoczniesz realizację swojego planu?
- Jakie wyzwania mogą pojawić się na Twojej drodze zawodowej? Jak zamierzasz sobie z nimi poradzić?
- Jakie działania podejmiesz, aby zdobyć doświadczenie w swojej wymarzonej branży?
- Kiedy zastanawiasz się nad swoją przyszłą karierą, co budzi w Tobie lęk? Jakie masz strategie, by przezwyciężyć te obawy?

Strategia pogłębiania: planowanie działań, przewidywanie trudności.

Przykładowe pytania pogłębiające:

- Co może stanąć na Twojej drodze do osiągnięcia tego celu? Jak możesz temu zaradzić?
- Kto mógłby Ci pomóc w realizacji Twojego planu?
- Jakie konkretne kroki możesz podjąć w najbliższym miesiącu?
- Co będzie dla Ciebie największym wyzwaniem w realizacji tego planu?

Rozdział 6: Przewycięzanie Barier i Obaw

Strach przed porażką, presja społeczna czy brak pewności co do swoich kompetencji mogą blokować działania maturzysty. Ten rozdział koncentruje się na identyfikacji tych barier oraz znalezieniu sposobów ich przewycięzania.

Obawy związane z przyszłością zawodową są naturalnym elementem procesu podejmowania decyzji.

***Doradca:** „To zupełnie normalne, że przed podjęciem ważnych decyzji pojawiają się wątpliwości i obawy. Warto jednak zastanowić się, skąd się one biorą i jak sobie z nimi radzić. Spróbujemy wspólnie je przeanalizować – mam kilka pytań, które mogą Ci w tym pomóc.”*

- Jakie obawy dotyczące przyszłości zawodowej masz teraz? Co sprawia, że odczuwasz lęk przed podjęciem decyzji?
- Co się stanie, jeśli nie podejmiesz decyzji teraz? Jakie są konsekwencje odwlekania wyborów zawodowych?
- Jakie przekonania o sobie mogą Cię powstrzymywać przed podjęciem działań? Skąd się one biorą?
- Co już zrobiłeś, by przewyciężyć swoje obawy związane z przyszłością zawodową?
- Jakie wsparcie potrzebujesz, aby poczuć się pewniej w swoich decyzjach dotyczących kariery?
- Co mogłoby Ci pomóc w budowaniu większej pewności siebie, jeśli chodzi o wybory zawodowe?

Strategia pogłębiania: identyfikowanie źródeł lęku, szukanie rozwiązań.

Przykładowe pytania pogłębiające:

- Co dokładnie sprawia, że się tego obawiasz?
- Czy miałeś w przeszłości podobne sytuacje? Jak sobie z nimi poradziłeś?
- Jak możesz spojrzeć na tę sytuację z innej perspektywy
- Co mogłoby Cię wesprzeć w przewycięzaniu tej obawy?

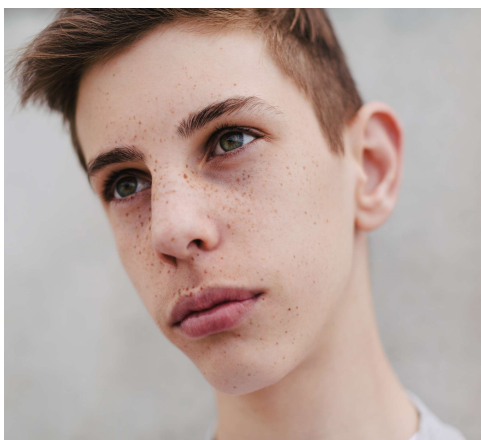
Decyzje dotyczące edukacji i przyszłej kariery zawodowej mogą być wyzwaniem, zwłaszcza gdy wybór nie jest oczywisty. W poniższych scenariuszach przedstawiamy rozmowy coachingowe, które pomagają młodym osobom przeanalizować swoje pasje, wartości oraz dostępne możliwości. Obie rozmowy pomagają bohaterom zrozumieć swoje cele i podjąć świadomą decyzję.

Rozmowa 1

Natalia – uczennica, która pasjonuje się sztuką, ale stoi przed dylematem związanym z oczekiwaniami rodziny wobec jej edukacji i kariery. Chciałaby rozwijać swoje umiejętności artystyczne, ale obawia się, czy znajdzie stabilną pracę w tym zawodzie.



Rozmowa 2



Michał – uczeń, który zastanawia się nad wyborem między szkołą zawodową w kierunku mechaniki samochodowej a liceum ogólnokształcącym. Od najmłodszych lat interesuje się samochodami, z drugiej strony, dobrze się uczy i wie, że liceum może otworzyć przed nim więcej możliwości edukacyjnych.

Rozmowa 1

Doradca: Dzień dobry! Jak się czujesz? Cieszę się, że możemy porozmawiać. Słyszałam, że masz wiele zainteresowań i chciałabym Ci pomóc w zaplanowaniu kolejnych kroków związanych z edukacją i karierą zawodową.

Natalia: Dzień dobry, dziękuję. Trochę się stresuję, bo nie jestem pewna, co chcę robić w przyszłości.

Doradca: To zupełnie normalne. Wiele osób w Twoim wieku ma podobne wątpliwości. Ważne jest, że zastanawiasz się nad swoimi możliwościami. Zanim przejdziemy do konkretów, chciałabym dowiedzieć się więcej o Twoich pasjach i wartościach. **Jakie aktywności dają Ci radość? Jakie wartości są dla Ciebie najważniejsze w życiu i przyszłej pracy?**

Natalia: Uwielbiam malować i rysować. To mnie relaksuje i daje dużo satysfakcji. Jeśli chodzi o wartości, to ważne jest dla mnie, żeby moja praca była kreatywna i pozwalała mi się rozwijać. Chciałabym też, żeby miała znaczenie dla innych ludzi.

Doradca: To wspaniale! Sztuka to nie tylko piękny sposób na wyrażanie siebie, ale też może być drogą zawodową. **Jak się czujesz, gdy tworzysz? Masz jakieś wspomnienia związane z tym zainteresowaniem, które są dla Ciebie szczególnie ważne?**

Natalia: Czuję się wolna i szczęśliwa. Pamiętam, jak wygrałam wojewódzki konkurs plastyczny na najlepszy plakat o tematyce ekologicznej – to było niesamowite uczucie. Wtedy poczułam, że mam do tego talent, że to nie tylko hobby.

Doradca: To wspaniałe, że miałaś takie doświadczenie! **Co dokładnie sprawia, że ta aktywność Cię ekscytuje? Jakie emocje Ci towarzyszą podczas tworzenia?**

Natalia: Ekscytuje mnie możliwość wyrażenia siebie i swoich emocji. Czuję radość i spełnienie, gdy widzę efekt końcowy swojej pracy. Uwielbiam wymyślać i tworzyć nowe rzeczy.

Doradca: **Jak myślisz, w jaki sposób Twoje pasje mogą wpłynąć na Twoją przyszłą pracę?** Czy widzisz możliwość połączenia ich z karierą zawodową?

Natalia: Chciałabym, ale nie jestem pewna, czy to możliwe. Moi rodzice chcą, żebym poszła na studia medyczne.

Doradca: Rozumiem, że presja rodzinna może być trudna. **Jak się czujesz, myśląc o studiach medycznych?**

Natalia: Czuję się niepewna. Medycyna to bardzo odpowiedzialna ścieżka. Bardziej mnie pociąga sztuka, ale boję się, że nie znajdę po niej pracy.

Doradca: To naturalne, że masz wątpliwości. Istnieje jednak wiele ścieżek zawodowych związanych ze sztuką, które mogą łączyć kreatywność z możliwościami zawodowymi. **Czy zastanawiałaś się nad jakimś konkretnym kierunkiem rozwoju?**

Natalia: Myślałam o takich kierunkach jak grafika komputerowa, ilustracja, animacja, projektowanie lub projektowanie gier komputerowych. Projektowanie gier komputerowych brzmi naprawdę ciekawie! Uwielbiam tworzyć światy i postacie, mogłabym połączyć swoją pasję do rysunku z technologią. Branża gier dynamicznie się rozwija i oferuje wiele możliwości.

Doradca: To świetny wybór! **Jakie umiejętności chciałabyś rozwijać, aby przygotować się do tej ścieżki?**

Natalia: Chciałabym nauczyć się cyfrowego rysunku i programowania. Może spróbuję kursów online lub warsztatów z grafiki komputerowej. Warto też stworzyć portfolio online lub konto na Instagramie, na którym będę prezentować swoje prace.

Doradca: To doskonały pomysł! **Jaki jest pierwszy mały krok, który możesz zrobić już teraz, by zbliżyć się do tego celu?**

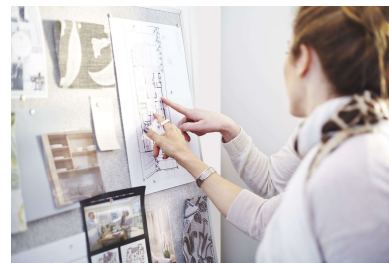
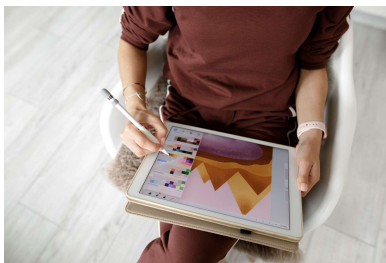
Natalia: Mogłabym założyć portfolio online i zacząć eksperymentować z grafiką cyfrową.

Doradca: To świetny plan! **Jakie masz wątpliwości związane z wyborem swojej przyszłej ścieżki edukacyjnej?**

Natalia: Boję się, że zawiodę rodziców.

Doradca: **Co mogłoby Ci pomóc w przezwycięzeniu tej obawy?**

Natalia: Może rozmowa z nimi? Może gdybym pokazała im, że projektowanie gier to realna i dochodowa ścieżka zawodowa, byłoby im łatwiej to zaakceptować.



Doradca: To bardzo dojrzałe podejście. Może warto też zapoznać się z historiami osób, które osiągnęły sukces w tej branży, aby przedstawić rodzicom konkretne przykłady? **Jakie kroki podejmiesz, aby rozwijać swoje umiejętności zawodowe?**

Natalia: Będę brać udział w warsztatach i spróbuję też swoich sił w projektowaniu grafik do gier. Porozmawiam z rodzicami i pokażę im, że myślę naprawdę poważnie o tym kierunku rozwoju, i że mogą mi zaufać, że wiem, co robię, że dobrze to przemyślałam.

Doradca: To brzmi jak konkretny plan! Możesz też poszukać mentora w świecie sztuki i gier komputerowych. Spotkajmy się za miesiąc i porozmawiamy wtedy o Twoich postępach i ewentualnie, czy potrzebujesz jakiegoś dalszego wsparcia.

Rozmowa 2

Doradca: Dzień dobry! Jak się czujesz? Cieszę się, że możemy porozmawiać o Twojej przyszłości. Słyszałem, że zastanawiasz się nad wyborem szkoły średniej. Chciałbym Ci pomóc przeanalizować wszystkie możliwości i podjąć najlepszą decyzję dla Ciebie.

Michał: Dzień dobry. Tak, mam dylemat. Waham się między szkołą zawodową w kierunku mechanika samochodowego a liceum ogólnokształcącym.

Doradca: To bardzo ważna decyzja i dobrze, że poświęcasz czas na jej przemyślenie. **Powiedz mi, co jest dla Ciebie najważniejsze w przyszłej pracy?**

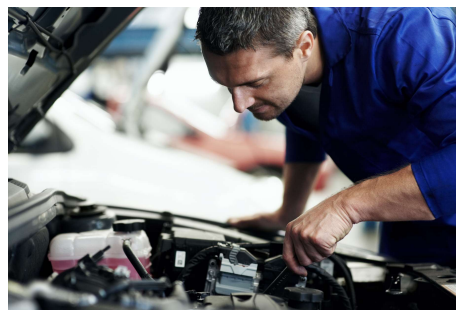
Michał: Chciałbym robić coś, co sprawia mi satysfakcję i pozwala mi się rozwijać. Ważna jest dla mnie stabilność finansowa, ale też to, żebym lubił swoją pracę i nie czuł się do niej zmuszony.

Doradca: To bardzo dojrzałe podejście. **Czy masz już jakieś doświadczenia związane z mechaniką samochodową? Co najbardziej Cię w tym interesuje?**

Michał: Tak, pomagałem w warsztacie mojego wuja. Lubię naprawiać rzeczy, rozumieć, jak działają. Mechanika wydaje mi się bardzo praktyczna i konkretna.

Doradca: To cenne doświadczenie! A co z liceum? Co Cię w nim przyciąga?

Michał: Lubię się uczyć i mam dobre oceny, zwłaszcza z matematyki i fizyki. Liceum daje mi więcej możliwości na przyszłość, mógłbym potem pójść na studia, ale nie wiem, co konkretnie bym studiował.



Doradca: Rozumiem. Liceum to bardziej ogólne przygotowanie, natomiast szkoła zawodowa daje Ci konkretny fach już na starcie. **Jak widzisz siebie za 5-10 lat? W jakim zawodzie chciałbyś pracować?**

Michał: Chciałbym być dobrym fachowcem, ale nie wiem, czy chcę całe życie pracować jako mechanik. Może chciałbym mieć własny warsztat albo pracować przy projektowaniu samochodów.

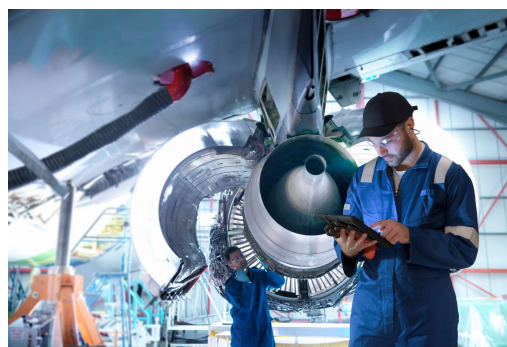
Doradca: To bardzo ciekawe cele. Jeśli chciałbyś prowadzić własny warsztat, warto pomyśleć o zdobywaniu nie tylko umiejętności technicznych, ale też biznesowych. Możesz również po technikum lub szkole zawodowej kontynuować edukację na studiach technicznych, np. inżynierii mechanicznej lub logistyce motoryzacyjnej.

Michał: To brzmi ciekawie. Czyli wybór szkoły zawodowej nie zamyka mi drogi do studiów.

Doradca: Absolutnie nie! Wiele absolwentów techników i szkół zawodowych decyduje się na studia. Co więcej, masz przewagę nad osobami z liceum, bo zdobywasz praktyczne umiejętności i doświadczenie zawodowe już na wczesnym etapie.

Michał: A co, jeśli zdecyduję się na liceum? Czy to dobry wybór, jeśli nie mam jeszcze sprecyzowanego planu na przyszłość?

Doradca: Oczywiście! Liceum daje Ci czas na zastanowienie się i rozwój w wielu kierunkach. Możesz odkryć nowe pasje, poznać inne dziedziny i potem świadomie wybrać studia lub inną ścieżkę. **Ważne jest, żebyś wybrał opcję, która najlepiej pasuje do Twojego stylu nauki i celów.**



Michał: Czyli tak naprawdę nie ma jednego "dobrego" wyboru, tylko zależy to ode mnie?

Doradca: Dokładnie!. Najważniejsze, żebyś podjął decyzję świadomie, kierując się swoimi pasjami i długoterminowymi celami. **Jak się teraz czujesz w kontekście tej decyzji?**

Michał: Czuję się trochę pewniej. Myślę, że porozmawiam jeszcze z rodziną i zobaczę, jakie mam możliwości. Chciałbym także sprawdzić konkretne szkoły i ich profile. Może warto odwiedzić dni otwarte w szkołach, porozmawiać z uczniami, aby zobaczyć, jak wygląda nauka w praktyce? Myślę, że to pomoże mi lepiej zrozumieć, która opcja będzie dla mnie najlepsza.

Doradca: Dokładnie tak! **Masz wiele opcji i możesz kształtować swoją przyszłość na różne sposoby.** Trzymam za Ciebie kciuki i życzę Ci powodzenia w podjęciu decyzji!

Drogi Doradco

Mamy nadzieję, że ten przewodnik stanie się Twoim niezastąpionym wsparciem w pomaganiu młodzieży świadomie planować ich przyszłość edukacyjną i zawodową.

Podejście coachingowe, oparte na realnych potrzebach, daje uczniom przestrzeń do odkrywania własnych pragnień, wartości i celów. Twoja rola w tym procesie? Być przewodnikiem, który poprzez trafne pytania, aktywne słuchanie i empatyczną komunikację (NVC) pomaga im lepiej zrozumieć siebie i wybrać ścieżkę, która rzeczywiście będzie do nich pasować.

Świat pracy dynamicznie się zmienia, dlatego tak ważne jest promowanie idei Lifelong Learning – uczenia się przez całe życie. Jako doradca nie tylko wskazujesz uczniom możliwości formalnej i nieformalnej edukacji, ale też inspirujesz ich do ciągłego rozwoju i samodoskonalenia. Pomóż im odkryć swoje pasje, określić cele zawodowe, ocenić mocne strony, wybrać odpowiednie kierunki edukacyjne i zawodowe, a także pokonać bariery, które mogą ich blokować.

Zachęcamy Cię do wdrożenia praktyk opisanych w tym e-booku. Dzięki nim nie tylko wesprzesz uczniów w podejmowaniu lepszych decyzji dotyczących ich przyszłości, ale także stworzysz przestrzeń do ich osobistego i zawodowego rozwoju.

Pomagając im w budowaniu umiejętności refleksji, samodzielnego myślenia i świadomego podejmowania decyzji, przyczynisz się do ich przyszłego sukcesu – zarówno w życiu zawodowym, jak i prywatnym.

Powodzenia w tej ważnej misji!